

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoCsp/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119236586
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119236586.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. C. XX, prechodne bytom B. C. č. XX, zast. JUDr. Mgr. Viktor Balák, advokát, so sídlom Povstania 15, Rimavská Sobota, o zaplatenie 1 063,52 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Rimavskej sobote č. k. 16Csp/42/2020 - 111, zo dňa 13. októbra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol: „Žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal na žalovanej zaplatenia sumy 1 063,52 eur s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 063,52 eur od 15.06.2017 do zaplatenia zamietla. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania.“

2. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že mal preukázané, že žalobca sa ako postupník na základe uzavretej Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.06.2017 vrátane Prílohy č. 1 so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. ako postupcom podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1 062,52 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 15.06.2017 do zaplatenia, z titulu nesplateného spotrebiteľského úveru žalovanou, žalobou uplatnil pohľadávku, ktorá bola predmetom postúpenia. Žalovaná bola o postúpení upovedomená písomným oznámením zo dňa 21.06.2017, oznámenie bolo súdu predložené vrátane podacieho poštového hárku (zo dňa 22.06.2017). Žalovaná doručenie oznámenia o postúpení nenamietala.

3. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu Home Credit Slovakia, a.s. a žalovanou došlo dňa 12.06.2015 k uzatvoreniu Zmluvy, ktorú možno právne kvalifikovať ako Zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá je súčasne Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a spravuje sa ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských právnych vzťahoch. Súd tvrdenie žalovanej o neplatnosti zmluvy z dôvodu, že osoba konajúca za právneho predchodcu žalobcu nebola splnomocnená na uzavretie Zmluvy nemal žiadnym spôsobom preukázané. Taktiež tvrdenie žalovanej, že zmluva je neplatná z dôvodu, že nechcela uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere, nepotrebovala ho, ostalo len v podobe tvrdenia, pretože žalovaná zmluvu podpísala, čím prejavila vôľu urobiť tento právny úkon. Text návrhu zmluvy je prehľadný a zrozumiteľný, jeho samotné prečítanie možno vyžadovať aj od priemerne zdatného spotrebiteľa akým je aj žalovaná. Z predložených dôkazov žalobcu - prehľadu čerpania úveru žalovanou vyplýva aktívne konanie žalovanej, ktorá opakovane využívala kreditnú kartu a čerpala z úverového účtu peňažné prostriedky v rôznych sumách výbermi z bankomatu, alebo platbami kartou. Taktiež z názvu zmluvy, aj z jej koncipovania a zreteľného označenia je zrejmé, že ide o dve

Zmluvy a teda nejde o podsunutie resp. vnútenie ďalšieho právneho úkonu, ktorý by bol skrytý, alebo zakomponovaný do textu primárneho právneho úkonu. Potom aj údaje ako RPMN, výška mesačnej splátky sú rozdielne preto, že ide o dva rozdielne úverové produkty s rozdielne upravenými podmienkami splácania a to revolvingový úver s úverovým rámcom 1 100,- eur a klasický úver na nákup tovaru na splátky poskytnutý vo výške 801,- eur, ktoré sú predmetom jednej Zmluvy o úvere uzavretej medzi pôvodným veriteľom a žalovanou dňa 12.06.2015. Rozdielnosť týchto údajov nespôsobuje neurčitosť Zmluvy a tým jej neplatnosť.

4. Pokiaľ žalovaná namietala nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, súd namietanú skutočnosť, že v prílohe 1. k Zmluve o postúpení pohľadávok je ako vlastníka pohľadávky uvedená spoločnosť AB 2 B.V. nepovažoval za právne významnú a podstatnú, ale skôr za zrejmu chybu resp. nesprávnosť, ktorá nemá za následok neplatnosť postúpenia pohľadávky. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 21.06.2017, v ktorom bola riadne špecifikovaná žalovaná pohľadávka označením čísla a dátumu uzavretia Zmluvy o úvere ako aj subjektu, na ktorý bola táto pohľadávka postúpená uvedením názvu spoločnosti, jej sídla a kontaktných údajov, ktoré oznámenie bolo doručované žalovanej, jednoznačne vyplýva, že novým veriteľom postúpenej pohľadávky sa stal žalobca.

5. Súd uzavrel, že Zmluva o úvere zo dňa 12.06.2015 je platne uzatvorená a žalobca ako právny nástupca pôvodného veriteľa je v konaní aktívne vecne legitímovaný subjekt.

6. Z predloženej listiny - výzva k splateniu celého úveru zo dňa 27.06.2016 vyplýva, že pôvodný veriteľ vyzval žalovanú k splateniu celého úveru čerpaného na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, konkrétne sumy 1 376,86 eur do 15 dní. O odoslaní tejto výzvy preložil žalobca súdu poštový podací hárok zo dňa 29.06.2016, žalovaná doručenie výzvy nespochybnila. Žalovaná v podanom odpore proti platobnému rozkazu, ktorý bol vydaný v prejednávanej veci súdom v upomínacom konaní, len konštatovala, že dátum zosplatnenia úveru ku dňu 27.06.2016 nie je určený správne, pretože zosplatnenie celého dlhu sa viaže na dátum splatnosti splátky, pre ktorú veriteľ svoju pohľadávku predčasne zosplatnil. Splatnosť splátky, pre ktorú pôvodný veriteľ pristúpil k predčasnému zosplatneniu celého úveru nastala dňa 20.09.2015 (zákon vymedzuje podmienku omeškania prvej splátky v poradí za predpokladu, že táto nebude spotrebiteľom uhradená - komentár k Občianskemu zákonníku) a keďže žaloba bola na súd podaná 27.02.2019, tak bola podaná po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby a žalobcom uplatnené právo je premlčané. Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovanej však uviedol, že pôvodný veriteľ úver zosplatnil podaním zo dňa 27.06.2016 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.06.2016, teda nárok žalobcu nie je premlčaný. Poukázal na to, že neuplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa.

7. K zosplatneniu úveru súd konštatoval, že možnosť zosplatnenia úveru bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dohodnutá v Úverových zmluvných podmienkach, ktoré boli súčasťou Zmluvy o úvere a to v Hlave 7. § 2. Žalovaná sa podľa predloženého prehľadu úhrad úveru dostala prvýkrát do omeškania so splátkou úveru splatnou dňa 20.09.2015 (posledná úhrada bola vykonaná dňa 21.08.2015), žiadne ďalšie úhrady už žalovaná nevykonala. Teda so splátkou splatnou 20.09.2015 bola žalovaná v omeškaní trvajúcim viac ako tri mesiace a v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a ust. § 565 Občianskeho zákonníka mohol pôvodný veriteľ využiť svoje právo na zosplatnenie úveru už po 20.12.2015. Pokiaľ tak urobil až dňa 27.06.2016 je to jeho právo, ktorého využitie však nemá vplyv na to, kedy začne plynúť premlčacia doba, nakoľko by sa potom nerešpektovalo zákonné ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, ktorého účelom je brániť vyčkávaniu veriteľa s využitím práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, teda svojvoľnému predlžovaniu premlčacej doby. V čase doručenia výzvy zo dňa 27.06.2016 bola žalovaná v omeškaní s úhradami splátok splatných od 20.09.2015 do 20.06.2016, teda aj s úhradou splátky splatnej k 20.09.2015, ktoré omeškanie už trvalo viac ako tri mesiace. Bolo by v rozpore s logickým výkladom ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojitosti s ust. § 565 Občianskeho zákonníka, aby pôvodný veriteľ využil svoje právo na zosplatnenie úveru až pre splátku splatnú dňa 20.06.2016 ako uvádza žalobca (pre ktorú by ani nebolo možné úver zosplatniť už k 27.06.2016), keď žalovaná bola v súvislosti a nepretržitom omeškaní so splácaním už od 20.09.2015 a veriteľ po splnení podmienky podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka mal (mohol) následne pristúpiť k zosplatneniu úveru. Cieľom ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je chrániť spotrebiteľa, nie veriteľa. Preto by nemohlo mať prípadné nedodržanie podmienok tohto ustanovenia za následok absolútnu neplatnosť zosplatnenia, na ktorú by

mal súd hľadieť z úradnej povinnosti, ale len na námietku dlžníka, že nenastala splatnosť v súlade so Zmluvou a zákonom - preto súd ďalej neskúmal, či skutočne boli naplnené všetky predpoklady ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na zosplatenie úveru.

8. V podaní doručenom súdu dňa 08.10.2020 žalobca v súvislosti so zosplatením úveru uviedol, že pôvodný veriteľ využil svoje právo na zosplatenie úveru pre nesplatenie splátky, ktorá využitiu tohto práva predchádzala po dobu troch mesiacov. Súd konštatuje, že žalobca mení svoje skutkové tvrdenia, pričom tak robí z dôvodu, aby jeho nárok nemohol byť posúdený ako premlčaný. Preto súd zmenu týchto tvrdení považoval za účelovú a neprihliadol na ňu.

9. Súd posúdil námietku premlčania žalovanej ako dôvodnú, keď tvrdila, že do podania žaloby na súd dňa 27.02.2019 uplynulo viac ako tri roky od splatnosti splátky, so zaplatením ktorej sa žalovaná prvýkrát dostala do omeškania trvajúceho viac ako tri mesiace, čo bola splátka splatná dňa 20.09.2015 (komentár k Občianskemu zákonníku - možnosť zosplatiť úver sa vzťahuje na prvú splátku, s ktorou je spotrebiteľ v omeškani viac ako tri mesiace). Z predloženej zmluvy o úvere je zrejmé, že medzi zmluvnými stranami bolo dohodnuté plnenie dlhu v splátkach (splátky boli splatné vždy do 20. dňa v mesiaci), preto pre premlčanie zoplatneného dlhu je treba aplikovať ust. § 103 Občianskeho zákonníka. Právny predchodca žalobcu bol oprávnený prístupíť k zosplateniu úveru, ku ktorému aj došlo dňa 27.08.2016. V zmysle ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka premlčacia doba celého zosplateného dlhu začala plynúť od splatnosti nesplatenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie úveru a nie až od okamihu zosplatenia úveru. Tak isto premlčacia doba neplynula ani od splatnosti jednotlivých splátok (§ 103 veta prvá Občianskeho zákonníka), pretože došlo k zosplateniu úveru ku dňu 27.06.2016.

10. Všeobecná trojročná premlčacia doba pre splatnosť zvyšku dlhu žalovanej uplynula dňa 20.09.2018 (od splátky splatnej dňa 20.09.2015). Premlčanie nároku na istinu má za následok aj premlčanie nároku na úroky z omeškania. Žaloba bola na súd podaná dňa 27.02.2019, bola podaná po uplynutí premlčacej doby, preto súd žalobu zamietol. Premlčaný nárok nie je možné priznať.

11. Žalovaná mala v konaní plný úspech preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením. (§ 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1, 2 CSP).

12. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a žalobe žalobcu vyhovel, alebo aby rozsudok s zrušil a vec mu vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Žalobca namieta, že súd na základe skutkových zistení nesprávne posúdil otázku premlčania uplatneného nároku - začiatku plynutia premlčacej doby. Pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len plnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka samostatne. Občiansky zákonník v ust. § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo zosplatenia celého dlhu (tzn. stratu výhody splátok). Toto právo môže veriteľ využiť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Toto právo mu vzniká až v prípade, ak dlžník nezaplatí ďalšiu splátku.

14. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaná bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškani s plnením splátok po dobu dlhšiu ako tri mesiace (ako to vyžaduje ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Keďže právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplatenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t.j. v danom prípade splátky splatnej dňa 20.06.2016. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali tak v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynie samostatná trojročná premlčacia doba (napr. splátka splatná dňa 20.04.2016 by sa premlčala dňa 20.04.2019, splátka splatná dňa 20.05.2016 by sa premlčala 20.05.2019 atc.). Pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti plynie premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. splátky splatnej dňa 20.06.2016. Z uvedeného dôvodu, žalobca považuje výklad druhej vety ust. § 103 Občianskeho zákonníka súdom za nesprávny a

v zmysle ktorého za „nesplatenú splátku“ je treba považovať prvú splátku, s ktorou sa dostal dlžník do omeškania (t.j. dňa 20.09.2015), nakoľko takýto výklad je priamom rozpore s ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Takýto výklad uvedeného ustanovenia by v praxi znamenal, že niektoré splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru by boli nepremičané, avšak zostatok dlhu (splátky splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru) by už v ten istý moment boli premičané resp. sám veriteľ by si využitím práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka privodil premičanie celého nároku (ak by dlžník bol v čase vyhlásenia splatnosti v omeškaní s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 roky), čo žalobca považuje za nelogické.

15. Je logické a aj Občiansky zákonník pripúšťa zosplatiť zostávajúcu časť úveru pôvodnému veriteľovi podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre splátku splatnú dňa 20.06.2016, nakoľko ide o oprávnenie veriteľa takéto právo využiť, avšak len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Výkladom a contrario veriteľ teda nemusí využiť možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pre zostávajúcu časť úveru hneď po uplynutí 3 mesiacov odkedy sa žalovaný po prvýkrát dostal do omeškania, pri rešpektovaní kogentného ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. že veriteľ má pristúpiť k zosplateniu už po 20.12.2015. Nemožno sa stotožniť s názorom súdu, že podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka sa jednoznačne viaže začiatok premičacej doby na dátum zročnosti prvej nesplatennej splátky (bod 12. rozhodnutia), ktorou je podľa názoru súdu splátka splatná dňa 20.09.2015.

16. Občiansky zákonník priznáva na jednej strane žalobcovi dĺžku premičacej doby 3 roky, na druhej strane však súd uvádza, že táto dĺžka premičacej doby podľa ust. § 103 druhej vety začína plynúť už odo dňa zročnosti tej splátky od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá. S týmto sa žalobca nestotožňuje, nakoľko súd opomenul, že podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka oprávnenie veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.09.2015 zaniklo splatnosťou nasledujúcej splátky úveru (t.j. splátky splatnej dňa 20.10.2015), čím vec nesprávne právne posúdil. Nemožno preto za žiadnych okolností počítať premičaciu dobu od prvej nesplatennej splátky úveru, nakoľko právo pôvodného veriteľa na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru pre nesplatenie tejto splátky už v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zaniklo - s ohľadom na ust. § 565 Občianskeho zákonníka.

17. Občiansky zákonník v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka aj keď je koncipované v prospech spotrebiteľa, jasne stanovuje predpoklady, za ktorých môže veriteľ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Preto keď súd neskúmal všetky tieto zákonné predpoklady na zosplatenie zostávajúcej časti dlhu v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka (aj keď žalobca berie na vedomie, že toto ustanovenie je koncipované v prospech spotrebiteľa ako uviedol v rozhodnutí okresný súd), ide o nerešpektovanie a obchádzanie kogentného ustanovenia, keď súd uviedol, že neskúmal tieto všetky zákonné predpoklady.

18. Súd sa tiež v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal so skutočnosťou, že splátky úveru splatné dňa 20.03.2016, 20.04.2016 a 20.05.2016 boli v prejednávanom prípade bez ohľadu na súdny výklad druhej vety ust. § 103 Občianskeho zákonníka uplatnené v rámci plynutia trojročnej premičacej doby, nakoľko v prípade týchto splátok ide o splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. také, pre ktoré plynie v zmysle prvej vety § 103 Občianskeho zákonníka pre každú z nich samostatná trojročná premičacia doba. - odo dňa splatnosti tej ktorej splátky.

19. Žalobca trvá na tom, že úver zosplatiť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.06.2016, premičacia doba pre všetky splátky splatné po 20.06.2016 začala v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti tejto splátky t.j. od 21.06.2016 a uplynula by najskôr 21.06.2019. Keďže žaloba bola na súd podaná dňa 27.02.2019 žalobca uplatnil svoj nárok na súde včas. Takýto názor vyplýva aj z rozhodovacej praxe súdov napr. uznesenia KS v Bratislave sp. zn. 15CoCsp/13/2020 z 25.05.2020, KS v Nitre sp. zn. 7Co/141/2017 z 28.03.2018, KS v Nitre sp. zn. 5Co/114/2017 z 28.04.2017, KS v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/13/2018 z 26.09.2018.

20. Vyjadrenie žalovanej k odvolaniu nebolo podané.

21. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm.

b), c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

23. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

24. Predmetom preskúmania rozhodnutia okresného súdu v odvolacom konaní je okresným súdom prijatý záver posúdenia otázky premlčania žalobcom uplatneného nároku, od ktorého je závislý aj výsledok rozhodnutia súdu vo veci, keď okresný súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

25. Občiansky zákonník upravuje premlčateľnosť práv v ust. § 100 a nasledujúcich. Podľa § 100 ods. 1, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110), na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka a ak sa dlžník premlčania dovoľá nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. V § 101 ide o „všeobecnú“ premlčaciu dobu, ktorá je trojročná a uplatní sa všade tam, kde zákon pre určité právo neupravuje osobitnú premlčaciu dobu, pričom premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa § 103 ods. 1, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, ods. 2, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročný celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (ods. 2 však platí iba pre prípad, že si veriteľ dojednal so spotrebiteľom možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti dlhu v súlade so zákonom - ust. § 565 teda tzv. stratu výhody splátok). V prípade dlžníka - spotrebiteľa ust. § 53 ods. 9 dopĺňa ďalšie kumulatívne zákonné podmienky umožňujúce právo veriteľa žiadať spotrebiteľa o zaplatenie celej pohľadávky a to oddialenie výkonu tohto práva o 3 mesiace a súčasne včasné upozornenie na uplatnenie tohto práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Ust. § 101 Občianskeho zákonníka je úpravou všeobecnou (lex generelis) a ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je lex specialis, t.j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť v prípade, že bolo dohodnuté plnenie v splátkach. Aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka je vo vzťahu k druhej vete § 103 Občianskeho zákonníka namiesto len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), nakoľko ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje. Podmienkou aplikácie druhej vety § 103 je zročnosť celého dlhu (vyvolaná postupom podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) v dôsledku nesplatenia niektorej zo splátok, nepostačujúce je možnosť veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

26. Súdu bola predložená Zmluva nazvaná ako „Zmluva o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver“ uzatvorená právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 12.06.2015.

V Zmluve v časti „ÚVER“ sa uvádza: v bode 26. Druh úveru: bezúčelový revolvingový úver, v bode 29. Výška úverového rámca (kreditného limitu): 1100,00 eur, v bode 30. Ročná úroková sadzba: 26,28 %, v bode 31. Výška mesačnej splátky: 4 % z dlžnej čiastky (min. 12 eur), v bode 32. RPMN: 37,7 % /Odplata: 28,06 %, v bode 33. Priemerná hodnota RPMN: 25,67 % , v bode 34. Celková čiastka splatná spotrebiteľom 1276, v bode 35. Termín splatnosti splátok: 20. deň v mesiaci. Nasleduje časť „POTVRDENIE TRANSAKcie - Potvrdenie čerpania na nákup tovaru.“ bod 36. Názov tovaru (typ/ služba): Čierna technika, bod 37. Výrobca tovaru (značka) Samsung, AEG, bod 38. Druh tovaru: UE48H688, A62060SL, bod 39. Predajná cena: 1 051,00 eur, 40. Platba v hotovosti 250,- eur, bod 41. Výška prvého čerpania: 801,00 eur. Nasleduje dohoda o tom, že vyššie uvedená prvá transakcia bude zaradená do splátkového programu nákup na splátky a súhlas so splácaním: bod 42. Výška čerpania 801,- eur, bod 43. Počet splátok :11, bod 44. Výška mesačnej splátky: 80,10 eur, bod 45. Ročná úroková sadzba: 18,44 %, bod 46. RPMN: 20,20 %, bod 47. Celková čiastka splatná spotrebiteľom: 881,- eur

27. V Zmluve je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové podmienky s kódom IZK214N, podpisom dlžník potvrdzuje, že ich prevzal a bol s nimi oboznámený, všetky ustanovenia sú mu zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaný. Možno súhlasiť s názorom okresného súdu, že tieto všeobecné obchodné podmienky sú súčasťou zmluvy o úvere podpísanej právnym predchodcom žalobcu a žalovanou.

28. Podľa názoru odvolacieho súdu, okresný súd dôsledne skúmal predloženú Zmluvu o úvere z hľadiska jej obsahu keď dospel k záveru, že v danej zmluve boli dohodnuté „dva rozdielne úverové produkty“, ktoré ale sú predmetom jednej Zmluvy o úvere uzavretej medzi pôvodným veriteľom a žalovanou dňa 12.06.2015, s rozdielne upravenými podmienkami splácania (bod 9. 2 odôvodnenia rozhodnutia). Ide o revolvingový úver s úverovým rámcom 1 100,- eur dohodnutý na dobu neurčitú a tiež o klasický úver na nákup tovaru na splátky poskytnutý vo výške 801,- eur, pri ktorom je dohodnuté jeho splatenie na dobu 11 mesiacov počítaných od splatnosti prvej splátky. V ďalšom postupe a posudzovaní veci z hľadiska premlčania žalovaného nároku sa však okresný súd týmto zistením dôsledne neriadil.

29. Skutočnosť, že ide o dva rozdielne produkty, z ktorých jeden je dohodnutý na dobu neurčitú a druhý na dobu určitú, mala vplyv aj na samotnú možnosť uplatnenia práva veriteľa „na požiadanie splatiť celý čerpaný úver“ (Hlava 7. § 2 VOP).

30. Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. pre Premia kartu Home credit - IZK214N (platné od 1.10.2014), predložené súdu, stanovili v Hlave 7. § 1 Ukončenie úverovej zmluvy, že zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú, pričom je možné ju písomne vypovedať tak veriteľom ako aj dlžníkom v stanovenej výpovednej lehote. Podľa § 2 v prípade, že: a) sa dlžník oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, b) dlžník uviedol v návrhu nepravdivé údaje, c) porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich zo zmluvy, bolo začaté exekučné, konkurzné, vyrovnacie alebo iné konania na majetok dlžníka (vrátane dedičského konania), dlžník musí celý čerpaný úver a všetky záväzky na požiadanie splatiť (tzv. zosplatenie úveru). Podľa § 3 Predčasná splatnosť úveru z vyššie uvedených dôvodov nemá vplyv na trvanie zmluvy. Podľa § 4 V prípadoch § 2 môže veriteľ pozastaviť čerpanie už dohodnutého úveru a od zmluvy odstúpiť. Podľa § 5 dlžník je povinný uhradiť veriteľovi všetky poskytnuté úvery bez ohľadu na ich druh v prípade vzniku predčasnej splatnosti čo i len jedného úveru z dôvodov uvedených v § 2 tejto hlavy. Podľa Hlavy 15, § 10 VOP, ak dlžník nebude splácať úver podľa zmluvy, má to najmä tieto dôsledky: bude povinný platiť sankcie podľa Hlavy 13, veriteľ ho môže vyzvať ku splateniu celého úveru za podmienok uvedených v § 2 Hlavy 7, môže vymáhať záväzky dlžníka v súdnom konaní, môže postúpiť obdobné údaje dlžníka do evidencie dlžníkov.

31. V posudzovanom prípade pri úvere na splátky (na nákup tovaru - čiernej techniky), pri dohodnutom celkovom počte 11 mesačných splátok (úver bol jednoznačne dohodnutý na dobu určitú) tak splatnosť tohto úveru uplynula ešte pred 27.06.2016, teda pred dňom označeným ako deň vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu. V zmysle predložených VÚP IZK214N Hlava 5. bod 1 bola prvá splátka splatná v mesiaci nasledujúcom po účtovnom období, v ktorom sa vykoná prvé čerpanie z úverového účtu. Podľa žalobcom predloženého prehľadu čerpania prvé čerpanie vo výške 801,- eur bolo vykonané 12.06.2015 t.j. prvá splátka tohto úveru vo výške 80,10 eur bola splatná dňa 20.07.2015 a posledná splátka pripadla na deň 20.05.2016 - termín konečnej splatnosti tohto úveru. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že tento úver (úver na nákup tovaru) veriteľ už nemohol predčasne zosplatiť v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, či Hlavy 7. § 2 písm. a) VOP, pretože v čase tzv. predčasného zosplatenia veriteľom bol už tento úver celý splatný, jeho splatnosť nastala automaticky (uplynutím času) uplynutím v zmluve dohodnutej doby - konečnej splatnosti úveru. Potom aj otázku premlčania nároku vyplývajúceho z tohto úveru mal okresný súd posudzovať osobitne a s prihliadnutím na túto skutočnosť. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca dôvodne v odvolaní poukazuje na to, že okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že splátky úveru splatné dňa 20.03.2016, 20.04.2016 a 20.05.2016 boli uplatnené v rámci plynutia trojročnej premlčacej doby.

32. Bezúčelový revolvingový úver, dojednaný účastníkmi zmluvy ako druhý produkt Zmluvy, bol dohodnutý na dobu neurčitú - čo je výslovne uvedené aj v Hlave 7. § 1 Ukončenie úverovej zmluvy (viď. vyššie).

33. Revolvingový úver je špecifický druh úveru, ktorého výška sa neustále dopĺňa po stanovenú hranicu. Veriteľ poskytne klientovi úverový rámec a umožňuje klientovi čerpať poskytnuté zdroje opakovane, bez nutnosti žiadať o povolenie čerpania veriteľa. Ak klient čerpá časť alebo celý úverový rámec a následne vyčerpanú sumu splatí jednorázovo, hneď po pripísaní tejto úhrady má opäť k dispozícii celý úverový

rámec. Ak vyčerpanú sumu spláca postupne, má k dispozícii tú časť úverového rámca, ktorá nie je vyčerpaná a ktorá sa zároveň s každou splátkou zvyšuje.

34. V posudzovanom prípade bol žalovanej poskytnutý veriteľom (právnym predchodcom žalobcu) úverový rámec revolvingového úveru do sumy 1 100,- eur, ktorý mohla čerpať prostredníctvom karty (kreditná karta je typickým príkladom revolvingového úveru). Súd mal preukázané, že žalovaná prostredníctvom karty čerpala revolvingový výber - potvrdzujú to výbery z bankomatu dňa 08.07.2015, 28.07.2015, 25.08.2015 a tiež platby kartou vykonané dňa 08.07.2015, 09.07.2015, 10.07.2015, 13.07.2015, 15.07.2015, 28.07.2015, 25.08.2015. Zároveň bol účastníkmi zmluvy dohodnutý spôsob splácania revolvingu - každý mesiac 4 % z dlžnej čiastky (minimálne 12 eur), pričom v § 12 Hlavy 5. VOP sa uvádza, že dlžník v žiadnom prípade nemôže prestať splácať alebo splátky tohto úveru znížiť. (Pozn. pri revolvingu ide o postupné nadobúdanie majetkových hodnôt a ich postupné splácanie, ktoré sa odvíja od konkrétneho čerpania dlžníkom t.j. povahou nejde o splátky aké sú charakteristické pri splácaní „úveru dohodnutého na splátky“ - čerpaného jednorázovo, kedy celkový počet splátok a ich výška sú vopred presne určené)

35. V zmysle predložených VOP v prípadoch uvedených v § 2 Hlavy 7 môže veriteľ pozastaviť čerpanie už dohodnutého úveru a od zmluvy odstúpiť. Revolvingový úver môže veriteľ tiež ukončiť písomnou výpoveďou (§ 1 Hlavy 7).

36. V posudzovanom prípade žalobca súdu nepredložil ani výpoveď zmluvy o revolvingovom úvere, ani odstúpenie od zmluvy o revolvingovom úvere a tieto skutočnosti v konaní ani netvrdil. V posudzovanom prípade žalobca vyzval žalovanú, aby plnila (doterajší) dlh. Niet pochyb o tom, že právny predchodca žalobcu listom datovaným zo dňa 27.06.2016, ktorý bol žalovanej doručovaný prostredníctvom pošty ako list 2. triedy na pošte podaný dňa 29.06.2016 (viď. podací hárok č. H.) označeným: „Výzva k splateniu celého úveru“, žiadal žalovanú, aby v dôsledku jej omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z úverovej zmluvy číslo XX XXXXXXXX. splatila celý úver čerpaný na základe tejto zmluvy t.j. sumu 1 376,86 eur najneskôr do 15 dní na uvedený bankový účet s upozornením, že pokiaľ dlžná čiastka nebude uhradená, veriteľ pristúpi k jej vymáhaniu prostredníctvom súdneho alebo rozhodcovského konania. Žalovaná doručenie tohto listu nespochybnila.

37. Z obsahu tejto výzvy (zo dňa 27.06.2016) a v spojitosti so súdu preukázaného čerpania a splácania finančných prostriedkov žalovanou na základe Zmluvy zo dňa 12.06.2015 je zrejmé, že ide o výzvu na zaplatenie žalovanou všetkých čerpaných finančných prostriedkov prostredníctvom karty (čerpaných na základe zmluvy o revolvingu), aj o zaplatenie (dovtedy už splatných) nezaplatených splátok úveru poskytnutého na nákup tovaru (t.j. zostatku nesplatennej časti už splatného úveru - úveru, ktorý v čase výzvy už mal byť podľa zmluvy celý splatený).

38. Je nepochybné, že žalovaná revolving dohodnutý na dobu neurčitú iba čerpala ale nesplácala ako bolo účastníkmi dohodnuté (t.j. každý mesiac 4 % z dlžnej čiastky, minimálne 12 eur) resp. nesplácala vôbec. Zjavne tým porušila podmienky zmluvy, čo malo za následok, že žalobca oprávnene žiadal od žalovanej vrátiť doteraz vyčerpanú výšku prostriedkov z revolvingu (žalovanou išlo o postupné získavanie majetkových hodnôt - čerpaním finančných prostriedkov od 08.07.2015 do 28.08.2015) naraz (nárok tvorí jeden celok). Urobil tak listom zo dňa 27.06.2016. V prípade výzvy zo dňa 27.06.2016 ide o výzvu, kde „splatnosť“ dlhu nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník plnil (§ 563 Občianskeho zákonníka), čo bolo účastníkmi dohodnuté vo VOP - viď. Hlava 7. § 2, Hlava 15. § 10 (bod 29. tohto rozhodnutia) tak, že splatnosť je kedykoľvek na požiadanie veriteľa pri splnení tam uvedených podmienok. Nejde o výzvu veriteľa na predčasné zosplatenie úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka (toto nevyplýva ani z obsahu výzvy) aký záver prijal okresný súd a nedôvodne aplikoval uvedenú právnu normu.

39. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

40. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).